

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet tot wijziging van de artikelen 10, 12, 13 en 14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van decreet realiseert een meer doorgedreven toepassing van de principes van deugdelijk bestuur bij de VRT waarbij o.m. de voorrang van het vennootschapsbelang en de discretieplicht van de bestuurders decretaal worden verankerd. Ook de aanwijzing van onafhankelijke bestuursleden kadert in deze principes en moet leiden tot een professionalisering en versterking van de raad van bestuur. De grotere betrokkenheid van de raad van bestuur bij de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder moet op haar beurt leiden tot een verdere professionalisering van het dagelijks bestuur en tot een positieve wisselwerking en een optimale interactie tussen de raad en de gedelegeerd bestuurder. Voorliggend voorontwerp van decreet legt tenslotte aan de raad van bestuur de verplichting op om bij beslissingen over het strategisch karakter van een aangelegenheid rekening te houden met het reglement dat hij zelf opmaakt, hetgeen op zijn beurt zal bijdragen aan een verdere professionalisering van het dagelijks bestuur en een positieve impact zal hebben op de samenwerking tussen raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structuurelement Openbare omroep.

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 stelt: *“De Vlaamse regering zet verder in op een kwaliteitsvolle openbare omroep in een sterke Vlaamse mediasector. De VRT moet verder evolueren naar een moderne, slanke en slagkrachtige mediaorganisatie die kwaliteitsvol aanbod brengt”.*

De beleidsnota media 2019-2024 bepaalt onder ISE M. “Openbare omroep” en SD M.3. “Operationele werking van de VRT”:

“De Vlaamse regering zet verder in op een kwaliteitsvolle openbare omroep in een sterke Vlaamse mediasector”.

“De VRT is een toekomstgericht, slagkrachtig en slank mediabedrijf dat scenario’s uitbouwt om structurele oplossingen te voorzien binnen de krijtlijnen van de nieuwe beheersovereenkomst en in uitvoering van het regeerakkoord”.

In de beheersovereenkomst 2021-2025 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT wordt het volgende gesteld:

“Er is nood aan leiderschap doorheen de ganse organisatie, doorgedreven strategisch denken en handelen, een cultuurverandering op het vlak van organisatiebeheersing, en een hervorming van processen en structuren om de organisatie in haar geheel werkelijk meer wendbaar te maken. Ook de Vlaamse overheid heeft hier een rol te spelen, met name als het gaat over de bredere ‘governance’ en het algemene kader waarbinnen de VRT werkt”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Inspectie Financiën verleende een positief advies op 29 juni 2021 en bevestigde dat dit ontwerp geen financiële weerslag heeft, en er bijgevolg geen begrotingsakkoord moet ingewonnen worden.
- Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taaladvies nummer 2021/261 van 25 juni 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De voorbije jaren heeft het idee van ‘public governance’ steeds meer opgang gemaakt in de overheidssector onder meer omwille van het grote maatschappelijke belang van publieke organisaties in combinatie met het feit dat zij voor een (groot) deel werken met overheidsmiddelen.¹ Als NV van publiek recht die om en bij de 2000 mensen tewerkstelt, wordt ook van de VRT verwacht dat zij de principes van deugdelijk bestuur strikt naleeft. Dit impliceert onder meer een evenwichtige samenstelling van de raad van bestuur, en een objectivering van de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder.

Reeds bij decreet van 19 mei 2006 werden een aantal principes van deugdelijk bestuur bij de VRT ingevoerd. Gelet op het grote belang van de toepassing van ‘corporate governance’ bij een vennootschap als de VRT, werd er op dat moment voor geopteerd om de twaalf door de Vlaamse Regering aangeduide leden van de raad van bestuur de mogelijkheid te geven om maximum drie bijkomende leden te coöpteren in de raad van bestuur (zie art. 12, §1 Mediadecreet). Aldus werd het mogelijk de raad van bestuur met bijkomende expertise,

¹ GUBERNA, Deugdelijk bestuur bij Vlaamse publieke organisaties, Rapport over de verwezenlijkingen en de uitdagingen anno 2016

bijvoorbeeld inzake mediabeleid of bedrijfsmanagement, te versterken². Van deze mogelijkheid tot coöptatie werd tot op vandaag echter nooit gebruikgemaakt.

Nochtans wordt het opnemen van een aantal stemgerechtigde onafhankelijke bestuurders in de raad van bestuur van overheidsbedrijven verplicht door artikel III.40, eerste lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Krachtens artikel III.36, §1, 3° van dit decreet is deze bepaling in beginsel ook van toepassing op de Raad van Bestuur van de VRT. Overeenkomstig artikel III.40, tweede lid, van dit decreet, het toenmalige artikel 4, tweede lid, van het decreet van 22 november 2013 betreffende het deugdelijk bestuur, heeft de Vlaamse Regering evenwel bij beslissing van 23 mei 2014 op gemotiveerd verzoek van de VRT een uitzondering toegestaan op de regel van artikel III.40, eerste lid.

Het is de bedoeling om met voorliggend decreet nog meer in te zetten op deugdelijk bestuur bij de VRT. In functie van de verdere professionalisering van de raad van bestuur op het vlak van de deskundigheid inzake het algemeen bestuur van de VRT, en op het vlak van de specifieke deskundigheid inzake de inhoudelijke materie en het beleidsveld waarin de VRT actief is, wordt het toevoegen van onafhankelijke bestuurders verplicht gemaakt, hetgeen helemaal past in de filosofie van corporate governance.

Eveneens in lijn met het leerstuk van deugdelijk bestuur verplicht voorliggend decreet alle leden van de raad van bestuur van de VRT om bij alle handelingen en beslissingen het vennootschapsbelang voorop te stellen, en om de absolute discretie te bewaren over alle informatie die verkregen is in het kader van hun mandaat als bestuurder van de VRT. Voorliggend decreet bevestigt dat minstens deze beginselen van deugdelijk bestuur worden opgenomen in het VRT-Charter Deugdelijk Bestuur.

Daarnaast wordt de raad van bestuur voortaan sterker betrokken bij de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT. Krachtens artikel 14, §1 van het Mediadecreet wordt de gedelegeerd bestuurder van de VRT vandaag benoemd en ontslagen door de algemene vergadering. Aangezien de Vlaamse Gemeenschap enige aandeelhouder is van de VRT en conform artikel 82 BWHI in de algemene vergadering vertegenwoordigd wordt door de Vlaamse Regering, is het de facto de Vlaamse Regering die beslist over de aanstelling van een nieuwe gedelegeerd bestuurder. De Vlaamse Regering beslist vandaag ook over het functieprofiel van de CEO en over de aanpak van de selectie.

Gelet op het belang van de verdere professionalisering van het dagelijks bestuur en van het evenwicht tussen raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder en rekening houdend met de noodzaak van een positieve dynamiek en samenwerking tussen beiden, is het zinvol om de raad van bestuur meer te betrekken bij de benoeming en het ontslag van de gedelegeerd bestuurder door de algemene vergadering. Voorliggend decreet speelt daarop in, doordat de raad van bestuur bij de benoeming van de gedelegeerd bestuurder voortaan advies geeft over het profiel van de gedelegeerd bestuurder. Ook bij het ontslag van de gedelegeerd bestuurder is het advies van de raad van bestuur vereist.

De professionalisering van het dagelijks bestuur en de samenwerking tussen raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder van de VRT zullen ook worden bevorderd doordat voorliggend decreet de raad van bestuur verplicht om bij beslissingen over het strategisch karakter van een aangelegenheid rekening te houden met het reglement dat hij zelf opmaakt, waardoor de coherentie van de betrokken beslissingen van de raad van bestuur zal toenemen.

² Memorie van Toelichting, VI. Parl., 2005-2006, 762/1, 7.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend voorontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (adviestermijn 30 dagen);
- inwinnen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (adviestermijn 30 dagen);
- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- voorleggen van het voorontwerp van decreet aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring;
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking en stemming van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van de artikelen 10, 12, 13 en 14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen);
- 3° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen);
- 4° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde teksten;
- 5° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde teksten.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media

Benjamin DALLE